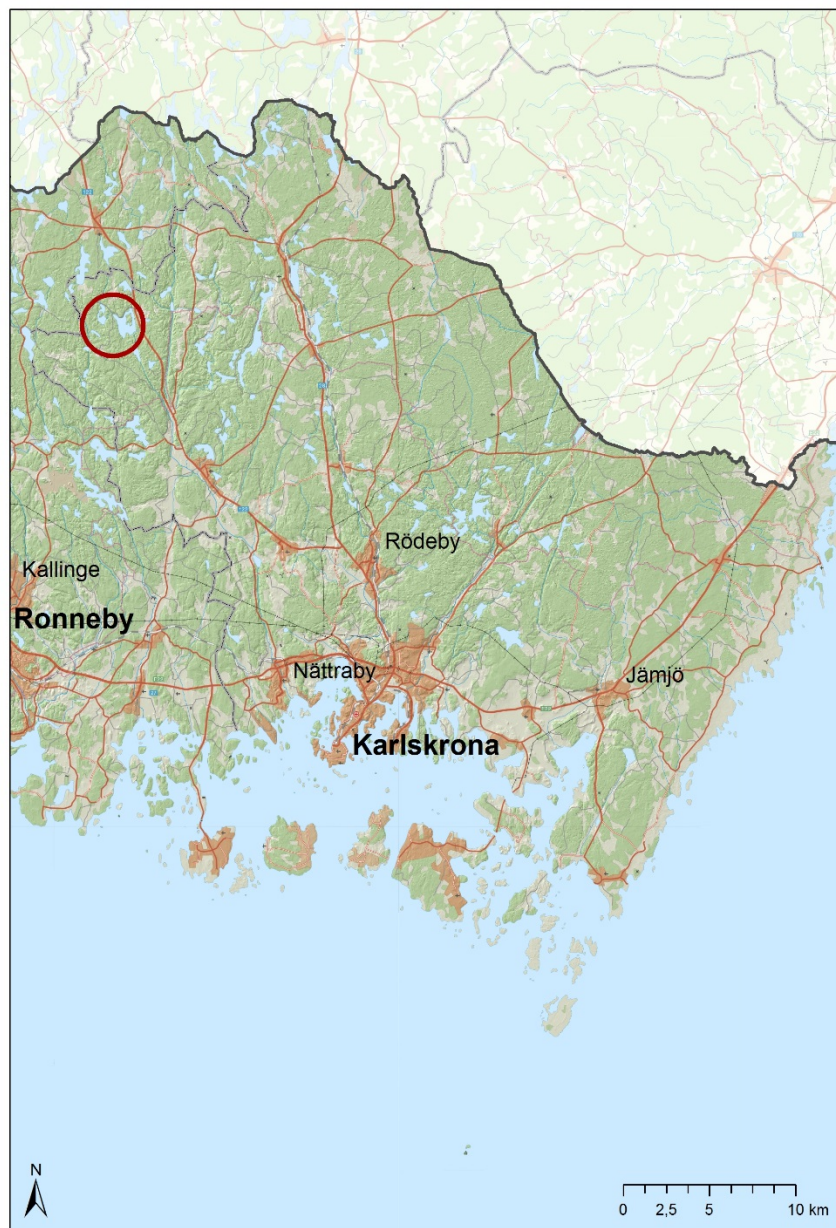

LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN

Bevarandeplan för Natura 2000-område

SE0410256 Stora Lönnemåla

Natura 2000

Natura 2000 är ett ekologiskt nätverk av värdefulla naturområden inom EU. Utpekande av Natura 2000-områden bygger på krav som finns i EUs fågeldirektiv och art- och habitatdirektiv. Syftet är att hejda utrotning av vilda djur och växter och att hindra att deras livsmiljöer förstörs. Alla medlemsländer ska peka ut områden dels för fåglar som anges i EUs fågeldirektiv, dels för naturtyper och arter som anges i art- och habitatdirektivet. Genom utpekandet åtar sig länderna att de utpekade värdena i områdena ska bevaras långsiktigt. Natura 2000-nätverket är en av hörnstenarna i EUs arbete för att bevara biologisk mångfald. I fågeldirektivet och habitatdirektivet listas 170 naturtyper och sammanlagt cirka 900 växt- och djurarter som särskilt värdefulla. 90 av naturtyperna och drygt 100 av djur- och växtarterna i habitatdirektivets bilaga 1 och 2 finns i Sverige. Därtill häckar regelbundet cirka 60 av fågeldirektivets fåglar i vårt land.

Bevarandeplaner

För varje Natura 2000-område ska Länsstyrelsen ta fram en beskrivning. Detta ska göras i särskilda bevarandeplaner eller i en skötselplan om området även är naturreservat. I planen ska det finnas en beskrivning av området med bevarandesyfte, bevarandemål och beskrivningar av de naturtyper och arter som ska bevaras och bidra till gynnsam bevarandestatus. Hot mot Natura 2000-områdets arter och naturtyper, och behov av bevarandeåtgärder, till exempel skydd eller skötsel, ska beskrivas. Informationen ska underlätta förvaltningen av området och tillståndsprövningar enligt miljöbalken.

Bevarandeplanen ska fastställas av Länsstyrelsen, som även är ytterst ansvarig för att målsättningen med området uppfylls. Bevarandeplanen ska revideras när ny kunskap tillkommer eller när förutsättningar för området ändras. Den ska tas fram och hållas aktuell i dialog med berörda intressenter, och det är värdefullt om den som har ny information kontakter Länsstyrelsen. Bevarandeplanen är inte ett juridiskt bindande dokument. För formell reglering av skydd eller skötsel kan andra beslut behövas, till exempel skyddsbeslut för naturreservat. Föreskrifter enligt eventuella skyddsbeslut gäller parallellt med den tillståndsplikt som gäller inom Natura 2000.

Tillståndsplikt och samråd

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§). Då det kan vara svårt att avgöra vilka åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka naturvärden behöver man samråda med Länsstyrelsen före genomförandet. Vid skogsbruksåtgärder hålls samråd med Skogsstyrelsen. Mer information finns hos Länsstyrelsen, läs på webben eller kontakta en handläggare.

Kartor

Information om naturtypers utbredning och arter i ett enskilt område går att hitta med hjälp av kartverktyget Skyddad natur. Det kan nås på Naturvårdsverkets hemsida genom att söka på ”kartverktyget skyddad natur”. Det finns även möjlighet att ladda ner naturtypskartan som shape-fil. För mer information se Länsstyrelsens hemsida.

**LÄNSSTYRELSEN
BLEKINGE LÄN**

Jonas Warhammar

Bevarandeplan för Natura 2000-området**SE0410256 Stora Lönnemåla**

Kommun: Ronneby

Områdets totala areal: 0,41 ha

Bevarandeplanen uppdaterad av Länsstyrelsen: 2016-10-28

Bevarandeplanen fastställd av Länsstyrelsen: 2016-12-21

Markägarförhållanden:

Privat

Regeringsbeslut, historik:

SPA: Nej, pSCI: 2004-04-01, SCI: 2005-01-01, SAC: 2011-03-01, regeringsbeslut
M2010/4648/Nm**Naturtyper och arter som ska bevaras i området:**Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slätterängar i låglandet

6530 - Lövängar

Bevarandesyfte

Det överordnade bevarandesyftet för Natura 2000-nätverket är att bidra till bevarandet av biologisk mångfald genom att bibehålla eller återskapa gynnsam bevarandestatus för de naturtyper och arter som omfattas av EUs fågeldirektiv eller art- och habitatdirektiv. För det enskilda Natura 2000-området är syftet att bevara eller återställa ett gynnsamt tillstånd för de naturtyper eller arter som utgjort grund för utpekandet av området. Stora Lönnemåla bidrar till att uppfylla miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

I Natura 2000-området Stora Lönnemåla är de prioriterade bevarandevärdena lövängar och slätterängar, med naturvärden framför allt knutna till den hävdgynnade vegetationen i fältskiktet och de gamla grova hamlade träden. Området ger en mycket representativ bild av ett äldre småskaligt odlingslandskap med traditionell skötsel av ängar.

Beskrivning av området

Slätterängarna i Stora Lönnemåla är vackra marker i ett ålderdomligt mosaiklandskap med åker, hage och äng. Två mindre ängar slås idag med lie och här finns ett tiotal gamla hamlade askar (rödlistad som starkt hotad) i norra ängen, som är tämligen stenig. Trädskiktet domineras av ask, men även bok, björk och ek förekommer. Floran är rik med bland annat svinrot som blommar på våren. Här växer även arter som gullviva, gulmåra, nattviol, prästkrage, sommarfibbla (nära hotad) blodrot, gökärt, stor blåklocka och ängsvädd.

Vad kan påverka negativt

- Bristande trädkontinuitet leder på sikt till att ersättningsträd saknas när de gamla träden dör.
- Upphörd hamling leder på sikt till utarmning av kryptogamflora och vedsinsektsfauna.
- Upphörd, felaktig eller otillräcklig hävd.
- Igenväxning, orsakad av exempelvis för lågt betetryck eller bristande buskröjning.
- Övergödning genom till exempel läckage av näringsämnen från omgivande mark eller tillskottsutfordring av betesdjuren, vilket indirekt ger näringstillförsel till marken och missgynnar den konkurrenssvaga floran.
- Markexploatering och annan markanvändningsförändring i och intill Natura 2000-området.
- Besprutning av åkerrenar i intilliggande jordbruksmark, vilket kan skada områdets arter.

Bevarandeåtgärder

För att inte skada naturvärden krävs tillstånd för verksamheter eller åtgärder som på ett betydande sätt kan påverka miljön i ett Natura 2000-område. Det kan även gälla åtgärder utanför Natura 2000-området, om de kan påverka miljön i området. Detta regleras i miljöbalken (7 kap. 27-29§§).

Skydd för området

Området saknar formellt skydd eller miljöersättning inom landsbygdsprogrammet. Länsstyrelsen kommer att inleda en dialog med markägaren om möjligheten att ansöka om miljöersättning. Som alternativ kan mellan länsstyrelsen och markägaren upprättas ett avtal för områdets skötsel.

Behov av skötselåtgärder

-Områdets gränser och naturtyper bör kvalitetssäkras.

Uppföljning av naturtyper och arter

Länsstyrelsen ansvarar för att uppföljning av bevarandemål genomförs. Uppföljningen ska ske enligt de manualer för skyddade områden som har tagits fram av Naturvårdsverket. Mätbara mål, så kallade målindikatorer, ska registreras i databasen SkötselDOS. Dessa målindikatorer följs sedan upp. Målsättningen är att kunna se om de bevarandemål som satts upp i bevarandeplaner och skötselplaner uppfylls, att skötseln fungerar och att Natura 2000 - naturtyperna och arterna har gynnsamt tillstånd.

Naturtyper och arter enligt art- och habitatdirektivet samt fågeldirektivet:

6510 - Slåtterängar i låglandet

Areal: 0,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Slåtterängen i Lönnemåla är en utpräglad svinrotäng. Här växer förutom svinrot arter som gullviva, gulmåra, nattviol, prästkrage, sommarfibbla, stor blåklocka och ängsvädd. Även fjärilsfaunan är artrik med flera karaktäristiska arter som brunfläckig pärlemorfjäril, skogspärlemorfjäril, slåttergräsfjäril och vitfläckig guldvinge. Ängen har sen lång tid tillbaka hävdats genom lieslåtter, dock med 2-3 års uppehåll under 1980-talet. Området är i det närmaste helt öppet, men med några enstaka träd av ask, vildapel, oxel, björk och rönn. Två hamlade träd finns i ängen, en ask och en sälg. Stenmurar löper i områdets södra gräns.

Bevarandemål

Områdets slåtteräng ska vara minst 0,2 hektar. Gräsmarken ska vara välhävdad och präglad av slåtter med efterbete. Områdes kärlväxtflora ska karaktäriseras av slåttergynnade arter, exempelvis sommarfibbla och ängsvädd. Svinrot ska förekomma rikligt. Fjärilsfaunan ska vara artrik med flera karaktäristiska arter. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter, exempelvis brännässla och älggräs, och som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej förekomma. Stenmurar ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet är mycket gott. För att ytterligare öka ljusinsläppet och gynna floran bör några björkar tas bort.

6530 - Lövängar

Areal: 0,2 ha. Arealen fastställd i regeringsbeslut

Beskrivning

Det aktuella området i Stora Lönnemåla är gammal löväng som domineras av hamlade askar, men där växer även träd av ek, bok och rönn samt buskar av hagtorn och slån. Lövängen är svagt sluttande åt nordöst och är belägen mellan åkermark och öppen betesmark. Längs åkerkanten löper en stenmur. De högsta värdena i ängen är knutna till de hamlade askarna, vilka är en förutsättning för flera arter av både lavar, mossor, insekter och fåglar. På askarna växer guldockmossa, allémossa och almlav (sårbar). Fältskiktet är välutvecklat med exempelvis svinrot, gullviva, stor blåklocka, backblåklocka, smultron och gulmåra. Vid tidigare inventeringar har orkidéerna Sankt Pers nycklar och tvåblad noterats, men dessa arter har inte påträffats vid senare inventering i området. Lövängarna slås idag med lie och efterbetas.

Bevarandemål

Områdets lövängar ska vara minst 0,2 hektar. Gräsmarken ska vara välhävddad och präglad av slåtter med efterbete. Områdes kärlväxtflora ska karaktäriseras av slåttergynnade arter, exempelvis svinrot, stor blåklocka och gullviva. Ängen ska vara trädbärande med ett tiotal hamlade askar. Kryptogamfloran på de hamlade träden ska vara artrik med förekomst av karaktäristiska arter. Det ska finnas nyhamlade träd som efterträdare till de äldre hamlade träden. Det ska finnas ett begränsat men artrikt träd- och buskskikt med oxel, ek, lönn, vildapel, slån och en. Träd, buskar, sly eller ohävdsarter som kan bedömas som igenväxningsvegetation ska ej finnas. Stenmurar ska till största delen vara solexponerade och fria från lövsly och träd så att dessa inte beskuggas eller skadas av stammar eller rotsystem.

Bevarandetillstånd

Bevarandetillståndet bedöms i dagläget som gott. Flera askar har dött eller är drabbade av askskottsjuka. En viktig åtgärd är att nyhamla träd i området.

Dokumentation

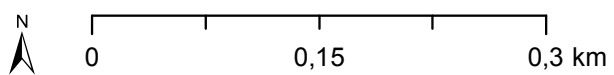
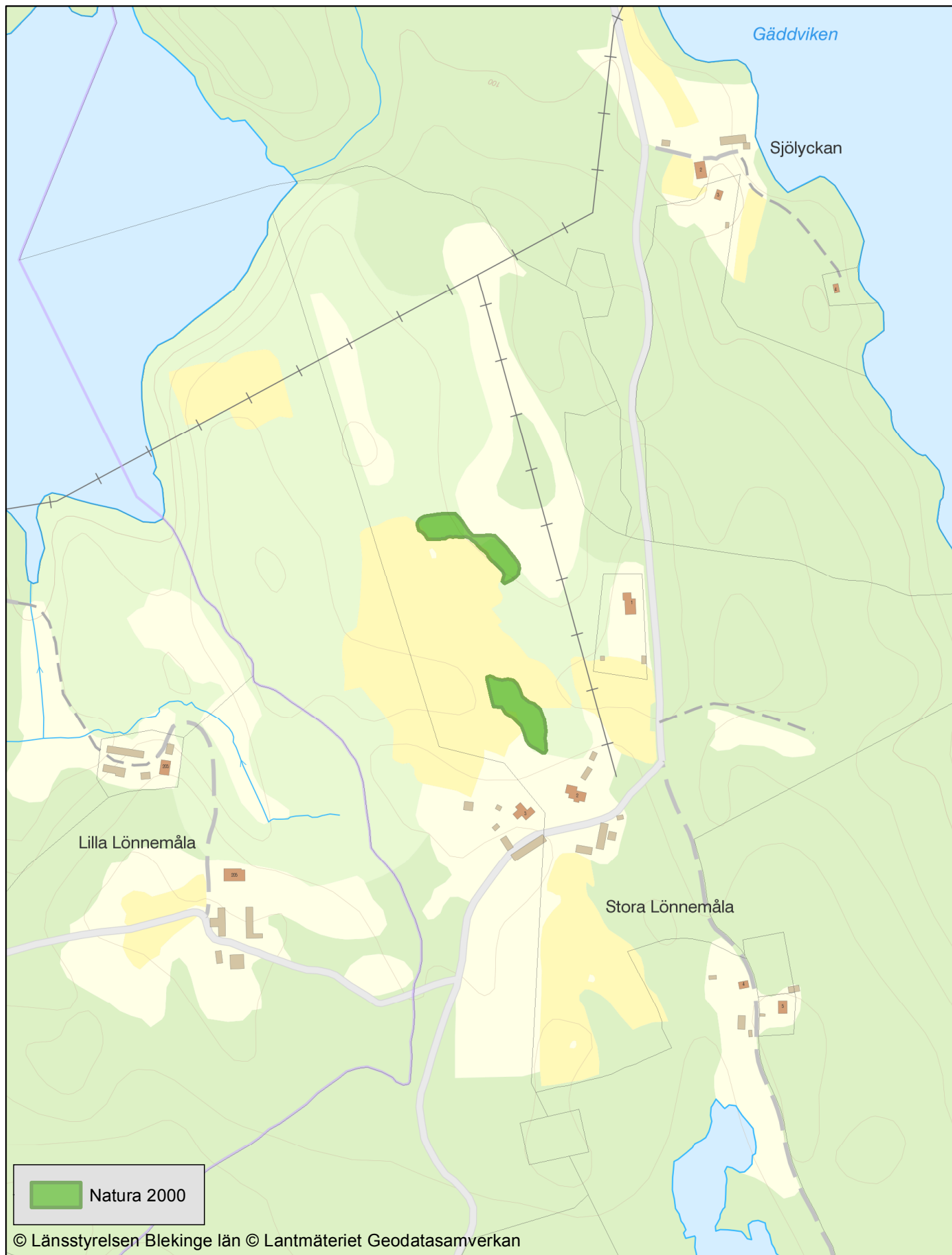
- ArtDatabanken 2015. Rödlistade arter i Sverige 2015. ArtDatabanken SLU, Uppsala.
- Artportalen, www.artportalen.se (uttag 2016-10-25).
- Jordbruksverket 2004. Ängs- och betesmarksinventering. Tillgänglig:
<https://etjanst.sjv.se/tuvaut/site/webapp/tuvaut.html>
- Länsstyrelsen i Blekinge län. 2016. Ängs- och betesmarksinventeringen. Opublicerat material.
- Länsstyrelsen i Blekinge Län. 1993. Ängar och hagar i Ronneby.
- Naturvårdsverket 2011. Vägledning för de svenska naturtyperna i habitatdirektivets bilaga 1. Dnr NV-04493-11.
- Rikets Allmänna Kartverk 1917-1918. Häradsekonomiska kartan. Stensjömåla Ronneby. Blekinge län. Digitalt material © Lantmäteriet. www.lantmateriet.se.
- Trädportalen, www.tradportalen.se (uttag 2016-10-25).

Bilagor

Bilaga 1. Områdeskarta.

Natura 2000 - SE0410256 Stora Lönnemåla

Kartskala 1:5 000